

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: **Ing. J. K., CSc.**
zastoupen Mgr. Jaroslavem Čapkem, advokátem
sídlem Komenského 241/35, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. KrÚ 63169/2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou podanou soudu dne 4. 11. 2019 domáhal zrušení v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“) v podstatné části změněno rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) vydané dne 13. 5. 2019 pod č. j. 036260/2019/BrP tak, že žalobce byl uznán vinným přestupkem proti

majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), jednáním konaným v přesně nezjištěné době od 22. 10. 2017 do 27. 11. 2017, když u stavby pro rodinnou rekreaci č. ev. X stojící na pozemku p. č. st. X v katastrálním území X a obci X odcizil dřevní hmotu spadlého smrku ve vlastnictví obce X. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a uloženo uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč (nákladový výrok byl napadeným rozhodnutím potvrzen). Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojí nyní projednávanou žalobou.

2. V žalobě žalobce správním orgánům především vytkl zásadní pochybení při zjišťování skutkového stavu věci. Z důvodu absence geodetických značek si žalobce po celé přestupkové řízení nebyl dostatečně jist, zda pozemek, na kterém padlý smrk stál, rostl zcela na pozemku žalobce či zcela na pozemku obce X (dále jen „obce“), případně na hranici obou pozemků. Nelze tedy vyloučit, že strom byl zcela ve vlastnictví žalobce a v takovém případě by nemohl žalobce odcizit kmen stromu sám sobě. Není však vyloučeno ani to, že strom byl a jeho kořenový systém stále je ve spoluvlastnictví jak žalobce, tak obce, a to i v případě, že kmen se nacházel výlučně na pozemku žalobce či na pozemku obce. Kořenový systém stromu je totiž jeho nedílnou součástí a z pohledu vlastnického práva náleží tomu, na jehož pozemku roste. Výrok napadeného rozhodnutí o vině je tak nezákonný, neboť nebylo spolehlivě zjištěno, že strom byl ve výlučném vlastnictví obce. Nezákonný je pak vzhledem k výše uvedenému i výrok o uložení pokuty. Podle žalobce je s ohledem na polohu pařezu zřejmé, že strom má minimálně kořeny na pozemku žalobce a jde tak o spoluvlastnictví věci, přičemž rozsah spoluvlastnictví nebyl doposud stanoven. Obec tak mohla po žalobci žádat pouze vydání jejího podílu nebo tomu odpovídající náhradu. Žalobce závěrem navrhl, aby soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí toto zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k dalšímu řízení, ve kterém by teprve byly postaveny najisto vlastnické vztahy k padlému stromu.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na napadené rozhodnutí. Námitky žalobce stran neznámé hranice pozemků považoval za zjevně účelové. Žalovaný se s těmito námitkami vypořádal již v napadeném rozhodnutí, kde poukázal na to, že žalobce s touto argumentací přišel až ve svém druhém odvolání. Po celou dobu předchozího řízení argumentoval tak, že padlý strom není jeho a on jej ze svého pozemku pouze odstraňoval v mezích krajní nouze. Z náčrtku místa činu je pak zřejmé, že vzdálenost vyvráceného pařezu od oplocení pozemku žalobce činí 4 metry, což je vzdálenost, která již významně přesahuje pravděpodobnou míru odchylky reálně umístěného oplocení od hranice pozemků dle katastrální mapy. Z provedené fotodokumentace Policie ČR je zřejmý i průběh oplocení mezi zahradou žalobce a pozemkem obce, když tento přibližně odpovídá i průběhu hranice dotčených pozemků dle orientačního náhledu do katastru nemovitostí. K závěru, že se strom nacházel na pozemku obce, dospěl i orgán Policie ČR provádějící šetření. Pokud jde o domněnku žalobce o jeho spoluvlastnictví na základě kořenového systému zasahujícího na jeho pozemek, i tuto žalovaný odmítl. Odkázal na § 1016 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“), když toto ustanovení opravňuje vlastníka sousedního pozemku odstranit přesahující kořeny či větve stromu šetrným způsobem. Podle žalovaného tak toto ustanovení vylučuje vznik vlastnictví či spoluvlastnictví žalobce k předmětnému stromu. Žalobci by tak náleželo

pouze to, co z odstraněných přesahujících kořenů získá. Se shora uvedených důvodů navrhl žalovaný, aby soud žalobu zamítl.

4. V replice k vyjádření žalovaného žalobce sdělil, že se nelze podle jeho názoru dovolávat existence oplocení jako určujícího ukazatele pro průběh vlastnické hranice. Plot postavil žalobce spolu se svým otcem před 20 lety záměrně asi 2 metry uvnitř jejich pozemků. Kudy probíhá vlastnická hranice a zda jde tedy o spoluvlastnictví stromu, může určit pouze autorizovaný geodet. Žalobce padlý strom ve smyslu ust. § 1015 občanského zákoníku zadržel, rozřezal a uložil, aby se tento nezneškodnoval a aby dále neohrožoval osoby pohybující se na pozemku žalobce. Poukázal dále, že ke krádeži podle příslušného ustanovení přestupkového zákona je třeba úmyslného jednání, sledujícího způsobení škody na cizím majetku. U žalobce však úmysl dovozovat nelze, když mu naopak svědčí zadržovací právo k movité věci do doby, než obdrží jinou jistotu nebo náhradu škody. Obec, ač tvrdí, že je vlastníkem stromu, mu do dnešního dne nenabídla žádnou jistotu nebo náhradu škody oproti vydání dřevní hmoty.

5. Při jednání před soudem pak žalobce ještě doplnil, že v poslední době se v souvislosti s různým upřesňováním katastru průběh hranic několikrát měnil. Soused mu sdělil, že se posouvala hranice až o 5 metrů. Rozhodnutí je pro něj dehonestující, celá věc by měla být řešena jako občanskoprávní vztah mezi ním a obcí. Strom se dostal větrem na jeho pozemek, v poloze, v jaké by mohl rovněž způsobit další škodu, když na pozemek žalobce mají přístup další lidé i děti. Pokud se jednalo o průběh sporné hranice, vyjasnil, že se jedná o pozemky na západní straně p. č. X a X a na východní straně jde o pozemek p. č. X, přičemž tento pozemek sousedí se stavebním pozemkem p.č. X. Plot mezi pozemky umístil žalobce na základě dohody se sousedem přibližně 2 metry od štítové stěny domu na parcele č. X. Od roku 2013 probíhá v osadě digitalizace a geodetická činnost, proto nelze s jistotou říci, kde jsou hranice pozemků. Po pádu stromu musel žalobce dřevo rychle zpracovat. Dřevo je na jeho pozemku, přičemž obec si ho může odvézt. Navrhl provést důkaz zaměřením pařezu, který se snad ještě na místě nachází, avšak dokazováním bylo podle něj objasněno, že postupoval v souladu s občanským zákoníkem a nelze tedy hovořit o krádeži.

6. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s., žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného ve smyslu § 75 odst. 1 s.ř.s.

8. Podle § 8 odst. 1 bod 1 zákona o některých přestupcích „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží.“

9. Krajský soud považuje za vhodné připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní.

Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicity - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008-13).

10. Soud dodává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

11. V nyní posuzované věci je rovněž podstatné určení rozsahu přezkumu, ve kterém provádějí svoji činnost správní soudy na poli správního trestání. Právě k zásadě tzv. plné jurisdikce v řízení před soudy uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu čj. 10 As 24/2015-71, ze dne 2. 5. 2017 následující: „*Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jsou bez dalšího nepřijatelné. Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak dle § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými, a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit. Z uvedeného plyne, že žalobce může v řízení před soudem uplatnit novoty, nicméně pro soud je pak na místě hodnotit i to, proč tyto novoty neuvedl již ve správním řízení.*

12. Ze správního spisu zjistil krajský soud následující skutečnosti.

13. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 13. 5. 2019, č. j. MěÚ Litomyšl 036260/2019/BrP byl žalobce uznán vinným přestupkem proti majetku dle § 8 odst. 1 bod 1 zákona o některých přestupcích a byla mu uložena pokuta ve výši 3.000 Kč, povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000 Kč a dále povinnost nahradit poškozené (obci X) škodu způsobenou přestupkem ve výši 2.549 Kč. Jednalo se o opětovné (druhé) rozhodnutí ve věci, když první rozhodnutí ze dne 21. 9. 2018 bylo žalovaným zrušeno pro procesní vady a nedostatečně zjištěný skutkový stav věci.

14. Dne 4. 6. 2019 bylo prvostupňovému orgánu doručeno odvolání proti shora uvedenému rozhodnutí. V odvolání žalobce namítal, že obci nebránil v odvezení dřevní hmoty z padlého stromu, avšak obec ho nikdy nevyzvala k vydání, případně k vyplacení kompenzace. Dále namítal, že nebylo zjištěno, ve vlastnictví koho strom před vyvrácením

byl, když lze uvažovat i o spoluvlastnictví. Podkladem pro takovou odpověď může být jen katastrální mapa se zaměřeným místem polohy stromu, neboť jen ta dokládá vlastnické hranice. Ruční náčrtky jakož i existence oplocení je pro danou věc irelevantní, neboť je známo, že oplocení nedokládá vlastnickou hranici. I v případě, kdy by byl padlý strom v jiném než v žalobcově vlastnictví, měl se správní orgán zabývat i dalšími okolnostmi. Měl totiž vzít v potaz, že po vichřici, která strom vyvrátila ve směru na pozemek žalobce, zbyl ze stromu jen smrtelně nebezpečný tzv. věšák, který mohl ohrozit osoby nacházející se na pozemku žalobce. Žalobce tedy jednal ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o některých přestupcích, když daný strom odstranil, rozřezal a uskladnil.

15. Žalovaný k odvolání žalobce změnil výrok I., II. a IV. prvostupňového rozhodnutí a výrok III. potvrdil, jak uvedeno výše. V odůvodnění žalovaný vysvětlil důvody vedoucí ho ke změně podstatné části výroku prvostupňového orgánu. Především se ztotožnil s názorem žalobce v tom, že tento byl skutečně oprávněn předmětný strom v krajní nouzi rozřezat, aby eliminoval riziko hrozící z dalšího pádu stromu. Jednání spočívající v pořezání dřevní hmoty tak vyloučil z popisu přestupku, neboť takovým jednáním se žalobce přestupku nedopustil. Avšak následně se žalobce zmocnil dřeva tím způsobem, že jej uskladnil ve svém zahradním přístřešku, a to i dřevo z té části stromu, která by po rozřezání musela zůstat ležet na sousedním pozemku. Kompenzaci za vzniklou škodu na svém majetku v důsledku pádu stromu měl žalobce řešit s obcí a nikoli tak, že si dřevo ponechal. Námitku sporného vlastnictví stromu považuje žalovaný v napadeném rozhodnutí za účelovou, neboť tuto námitku uplatnil žalobce až ve druhém odvolání, do té doby tvrdil a prakticky vycházel ze skutečnosti, že strom nebyl v jeho vlastnictví. Žalovaný pak výrok II. prvostupňového rozhodnutí změnil tak, že žalobci uložil o polovinu nižší pokutu, tedy pokutu v částce 1.500 Kč. To zdůvodnil již zmíněným oprávněným rozřezáním stromu v režimu krajní nouze. Konečně změnil rovněž výrok IV. prvostupňového rozhodnutí týkající se náhrady škody způsobené přestupkem poškozené obci, když podle žalovaného nebylo postaveno najisto, zda orientačně vyčíslená výše škody odpovídá skutečné výši škody. Uvedeným výrokem tak obci právo na náhradu škody nepřiznal a odkázal ji s ním na řízení ve věcech občanskoprávních.

16. Z kopie katastrální mapy ze dne 15. 6. 2020 ve stavu k témuž dni na č. l. 31 soudního spisu předložené žalobcem vyplývá průběh hranice mezi jednotlivými pozemky žalobce a obce, především pak hranice mezi pozemkem p. č. X (žalobce v režimu SJM s manželkou) a pozemkem p. č. X (obec).

17. Dne 2. 6. 2020 obdržel krajský soud na své vyžádání sdělení Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrálního pracoviště Svitavy (dále jen „katastrální úřad“) o tom, že hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X tvořila obvod pozemkové úpravy a byla za účasti vlastníků v terénu označena a následně zaměřena. Hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X vznikla z návrhu pozemkové úpravy, a to podle zaměření polohopisu. Shora uvedené pak dokládá soupis nemovitostí s náčrtem zjišťování hranic, protokoly o výpočtu souřadnic a měřické náčrty v přílohové obálce soudního spisu na č. l. 25a. Ze soupisu nemovitostí č. 605 pak plyne, že žalobce dne 14. 3. 2013 odsouhlasil a podepsal zjištěný průběh a hranice v terénu. Podstatu a smysl zjišťování průběhu hranic nejen pro účely obnovy katastrálního operátu pak upravují příslušná ustanovení zákona č. 256/2013 Sb., katastrální zákon (srov. § 37 a 42 cit. zákona).

18. Na základě shora uvedeného se podává, že žalobcem předložené listiny při jednání soudu pak neprokazují ničeho podstatného ve vztahu k projednávané věci, tedy pro účely zjištění hranice pozemku a následně i určení vlastnictví k vyvrácenému stromu. Listina nadepsaná jako „Geodetická činnost 2013 - 2018“ neprokazuje spornost hranic pozemků žalobce (případně žalobce a jeho manželky v režimu společného jmění manželů) a obce ani jiných skutečností majících význam pro danou věc. Rovněž fotografie padlého stromu a poničeného přístřešku s usklazeným dřevem nejsou způsobilé prokázat ničeho k vlastnictví padlého stromu. V tomto ohledu pak listiny předložené žalobcem ve vztahu k hranici pozemků nemají potřebnou vypovídací hodnotu, zatímco listina opatřená soudem je způsobilým podkladem k úsudku o určení dotčených hranic pozemků. Nadto, podle sdělení žalobce při jednání soudu, se pozice oplocení a především umístění přístřešku od doby zjišťování jejich průběhu hranic v roce 2013 nijak neměnily. Z dokumentace a též sdělení žalobce se podává, že tvrzená sporná hranice pozemků v místě, kde strom z převážné části padl na pozemek p. č. X, je tvořena zadní stranou konstrukce přístřešku na dřevo.

19. Krajský soud se po přezkoumání napadeného rozhodnutí zcela ztotožňuje s právním názorem žalovaného vysloveným v jeho rozhodnutí. Toto jeho rozhodnutí považuje soud za plně přezkoumatelné a náležitě odůvodněné.

20. V podstatě stěžejní žalobní námitkou žalobce bylo údajně nejisté vlastnictví předmětného stromu v důsledku nejasného průběhu hranice mezi pozemky žalobce a obce. Krajský soud však tento žalobcův názor nesdílí. Ve prospěch skutečnosti, že padlý strom rostl na pozemku obce, totiž hovoří shora zmíněný náčrt zjišťování hranic spolu se soupisem nemovitostí č. 605. Žalobce svým vlastnoručním podpisem uvedeným na soupisu stvrdil, že souhlasí se zjištěným průběhem a označením hranic v terénu (body označeny kůly), jak bylo zjištěno a zakresleno v náčrtu zjišťování hranic ze dne 28. 5. 2013. Tento náčrt předmětných pozemků, resp. hranic se pak co do žalobcem sporované hranice shoduje s kopií katastrální mapy ze dne 15. 6. 2020 na č. l. 31 soudního spisu, kterou dodal žalobce a na které rovněž barevně zvýraznil tuto sporovanou hranici. Soudem učiněný náhled na předmětné pozemky v katastru nemovitostí přístupným na internetových stránkách Českého úřadu zeměměřického a katastrálního pak je rovněž ve shodě se zmíněným náčrtem zjišťování hranic, jak jej odsouhlasil žalobce. Část sporované hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X, tedy ta část, která byla nejbližší padlému stromu, je ve výše zmíněném internetovém náhledu po zadání vrstvy „Hranice parcel s vyjádřením přesnosti“ označena jako hranice, o níž jsou v katastru evidované údaje dostatečně spolehlivé, a není třeba je zpřesňovat. V této souvislosti je třeba vzít v potaz, že pařez padlého stromu podle náčrtku místa činu vypracovaného policejním orgánem byl vzdálen 4 metry od oplocení zahrady a s tímto oplocením souběžně umístěným přístřeškem. Nadto, jak sám žalobce vypověděl, plot v minulosti podle svých slov postavil cca 2 metry od štitové stěny stavby č. ev. X na p. č. st. X, což přibližně odpovídá vzdálenosti hranice pozemku od stavby, jak soud zjistil orientačním změřením vzdálenosti v katastru nemovitostí.

21. Podle soudu tak bylo dostatečně prokázáno, že předmětný strom rostl na pozemku obce. Z výše uvedeného je pak zřejmé, že vlastnictví tohoto stromu žalobcem je vyloučeno. Vyloučeno je dle názoru soudu i údajné spoluvlastnictví na základě skutečnosti, že kořenový systém stromu zasahoval i na pozemek žalobce. Takový názor dle soudu

neobstojí. Lze se totiž ztotožnit s žalovaným, pokud jde o výklad ust. § 1016 odst. 2 občanského zákoníku, které ve své podstatě vylučuje vlastnictví či spoluvlastnictví pouze na základě toho, že určitá část stromu zasahuje na sousední pozemek. Nutno také odkázat na ustanovení § 1067 občanského zákoníku, podle něhož strom náleží tomu, z jehož pozemku vyrůstá kmen. Nad rámec uvedeného lze navíc dodat, že takový argument žalobce (viz jeho tvrzení popsaná shora) by v realitě vedl k absurdním závěrům. Je totiž notorií, že kořenové systémy stromů v závislosti na druhu, vnějších podmínkách a dalších faktorech mohou dosahovat značných rozměrů. Nebude pak vůbec ojedinělé, když zvláště v husté např. městské zástavbě s relativně malými pozemky se část kořenů vzrostlého stromu bude současně nacházet v zemi na několika pozemcích jednotlivých vlastníků. Bylo by však absurdní z takové skutečnosti dovozovat spoluvlastnické právo jednotlivých vlastníků pozemku. Takoví vlastníci disponují pouze právem odstranit přesahující větve či kořeny za podmínek citovaného ustanovení občanského zákoníku případně právem odstranit strom či jeho část v situaci krajní nouze. Námitku vlastnictví či spoluvlastnictví tak musí soud ve světle uvedeného odmítnout.

22. Správní orgány při určení vlastnictví k vyvrácenému stromu, což v sobě nese předpoklad správného určení hranice mezi pozemky, vycházely ze situace zachycené na místě. Situaci na základě podkladové mapy přehledky z katastru nemovitostí zachytil na místě vyšetřující příslušník Policie ČR (viz náčrtek a fotografie), přičemž dále bylo vycházeno z toho, že průběh hranice v terénu tvořený oplocením a konstrukcí přístřešku (jeho zadní stranou) se shoduje s mapovým zobrazením. Takové úvaze a následnému z toho vycházejícího postupu nelze vytknout racionální základ, neboť je běžné, že vlastníci sousedních pozemků vystaví plot (rozhradu) právě na hranici pozemku. Dle katastrálního zákona mohou být dokonce vlastníci vyzváni, aby hranici pozemků dokonce v terénu vyznačili. V místě zástavby, zahrad atd. je ono vyznačení právě nejčastěji oplocením. Ve správním řízení žalobce sice namítal, že vlastnictví stromu dle něho může být sporné, avšak nevznesl bližší čímkoli podloženou (natož prokázanou) argumentaci směřující do nesouladu mezi reálnou a „mapovou“ hranicí pozemku dle KN, aby správní orgány byly povinny průběh hranice v terénu zkoumat. Konkrétní tvrzení o posunutí plotu při jeho výstavbě žalobce použil až po podání žaloby. Soud proto v souladu se zásadou plné jurisdikce takovou námitku vzal v potaz jako konkretizaci žalobní námítky a učinil příslušné zjištění na základě podkladů opatřených z katastru nemovitostí, což nelze označit za rozsáhlé dokazování. Nebylo pak na místě pro nedostatek, který fakticky správní orgán ani nezavinil, rozhodnutí rušit. Nadto nelze vyloučit, že rozšířená námitka žalobce byla spíše účelového charakteru.

23. Pokud žalobce částečně v žalobě a zejména pak v replice k vyjádření žalovaného a následně při jednání před soudem bránil nutné odstranění padlého stromu a jeho zadržení ve smyslu § 1015 občanského zákoníku s ohledem na škodu, jež tento strom svým pádem způsobil žalobci, k tomu je třeba uvést následující. Krajský soud ve shodě s žalovaným nikterak nezpochybňuje, že žalobce jednal oprávněně, když padlý strom s cílem eliminovat další rizika s tím spojená rozřezal. Žalovaný tak správně změnil výrok I. rozhodnutí prvostupňového orgánu, který tuto skutečnost nereflektoval. Nelze však již dát za pravdu žalobci ohledně tvrzeného oprávněného zadržení pořezané dřevní hmoty v návaznosti na škodu způsobenou na dřevníku žalobce. Žalobcovo tvrzení ohledně připravenosti vydat

dřevní hmotu či finanční kompenzaci obci výměnou za náhradu škody způsobené padlým stromem ve chvíli, kdy se obec žalobci přihlásí, nepovažuje soud z níže uvedených důvodů za příliš věrohodné. Nelze totiž dost dobře chápat jednání žalobce, spočívající v určité pasivitě ve vztahu k obci jako vlastníku stromu, jehož pád způsobil žalobci materiální škodu, zvláště pak v situaci, kdy žalobce naopak projevil aktivní přístup v souvislosti s jednáním s pojišťovnou při likvidaci škody. Zdá se být totiž spíše přirozené, že vlastník pozemku, na nějž padne strom z pozemku jiného (byť i domnělého) vlastníka a způsobí mu navíc i škodu na majetku, se především snaží zkontaktovat tohoto vlastníka sousedního pozemku za účelem odstranění tohoto stromu či případného vyrovnání, pokud jde o způsobenou škodu na majetku. To platí o to více v situaci, kdy se jedná o poměrně vzrostlý strom, přičemž žalobci jako vysokoškolsky vzdělané osobě muselo být zcela zřejmé, že tento strom, resp. dřevní hmota z něj, měla v dané době určitou hodnotu.

24. Ostatně sám žalobce v replice k vyjádření žalovaného nepřímo potvrdil, že si byl takové hodnoty dřevní hmoty vědom, když sdělil, že padlý strom „zadržel, rozřezal a uložil, aby se tento sám dále neznehodnocoval (...)“. Zřejmé pak muselo žalobci být i to, že si věc (dřevní hmotu) nemůže bez jakéhokoli právního důvodu ponechat ve svém držení a nakládat s ní jako s vlastní. Nutno v této souvislosti podotknout, že žalobce patrně usklánil i tu dřevní hmotu, resp. část stromu, která se nacházela na sousedním pozemku, tedy jednoduše řečeno za jeho plotem. Na uvedeném nic nemění ani to, že se strom dostal na pozemek žalobce bez jeho přičinění a navíc mu způsobil škodu. V nastalé situaci bylo namíste kontaktovat (známého) vlastníka padlého stromu a celou věc se s ním pokusit vyřešit. Ve správním spisu však není jediná listina (záznam, důkaz) o tom, že by se žalobce pokusil tohoto vlastníka (obec) jakkoli kontaktovat. Žalobce ani nic takového netvrdil. Ve světle uvedeného pak dává pramalý smysl úvaha žalobce o využití zadržovacího práva. V nejobecnějším slova smyslu je totiž účelem zadržovacího práva zadržet věc dlužníka do doby, než tento zadržující osobě uhradí splatný dluh. Uvedené má však smysl pouze tam, kde je dlužník jednak ze strany věřitele vůbec informován o dluhu a jednak vyrozuměn o využití tohoto práva. V projednávaném případě se žalobce, ač tvrdil, že věc zadržel a po kompenzaci ze strany obce by ji tedy vydal, sebemenším způsobem nepokusil obec jako vlastníka stromu kontaktovat. To žalobce ani nespornuje.

25. Krajský soud nesdílí zcela názor žalobce v tom smyslu, že to byla obec, kdo se měl o dřevní hmotu přihlásit a případně si ji odvézt. Je jisté povinností nejen obcí řádně spravovat svůj majetek (a v tomto konkrétním případě jde zejména také o důležitou složku řádné správy majetku v podobě prevenční povinnosti), k jejímuž naplnění je nutno mít o tomto majetku dostatečný přehled. Na druhou stranu shora uvedené nelze chápat tak, že by bylo možno na obce klást přemrštěné požadavky v tom směru, aby měly v každé době (v reálném čase) přehled doslova o každém stromu na pozemcích, jež jsou v jejich vlastnictví. Bylo uvedeno již výše, že v dané situaci bylo namíste kontaktovat vlastníka padlého stromu, a to i s ohledem na ust. § 1051 občanského zákoníku (nalezená věc). Možností, jak se na obec obrátit a stručně informovat o celé události s výzvou k odvozu dřevní hmoty měl žalobce zajisté dostatek. Že je takové komunikace schopen prokázal již tím, že celou událost řešil s pojišťovnou ve vztahu ke způsobené škodě na svém majetku, jak sám uvedl při jednání před soudem. Jednání se zástupcem pojišťovny patrně za účelem

likvidace škody na základě sjednaného pojištění majetku však žalobce nezbavuje povinnosti ve vztahu k vlastníku dřevní hmoty, tedy povinnosti vydat mu tuto věc.

26. V řízení tedy bylo dostatečně prokázáno, že žalobce svým jednáním popsaným ve výroku napadeného rozhodnutí naplnil formální znaky přestupku proti majetku dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 přestupkového zákona, když tento přestupek spáchal tím, že úmyslně způsobil škodu na cizím majetku krádeží. K výkladu pojmu krádež a naplnění skutkové podstaty je pak nutno vycházet z legální definice podané v ust. § 205 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení se krádeže dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní.

27. Krajský soud tak po přezkoumání rozhodnutí dospěl k závěru, že správní orgány nepochybily, když žalobce uznaly vinným přestupkem krádeže podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o přestupcích. Rovněž výše uložené pokuty je dle soudu zcela přiměřená jak s ohledem na pravděpodobnou hodnotu dřevní hmoty (odhad lesního hospodáře ve správním spisu), tak i s ohledem na oprávněné rozřezání stromu ve stavu krajní nouze. S ohledem na shora uvedené závěry tedy nebyla žaloba shledána důvodnou, krajský soud ji proto dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

28. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný. Žalovanému podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.

29. Pouze nad rámec odůvodnění je možné vyjádřit přesvědčení, že ke správnímu a posléze soudnímu řízení nemuselo vůbec dojít, pokud by žalobce inicioval vyřešení nastalé situace s vlastníkem padlého stromu. Jak již soud uvedl výše, postačovala jistě stručná informace o události s případnou výzvou k finančnímu vyrovnání za způsobenou škodu. Je totiž obecně známo, že při obdobných událostech v rámci předcházení sousedských sporů hraje stěžejní roli běžná lidská komunikace mezi jednotlivými vlastníky, která obvykle přináší daleko lepší výsledky než například zvolená pasivita. Navíc žalobce měl v tomto ohledu značně usnadněn postup při oznámení celé události, neboť kontaktní údaje obce jako vlastníka jsou široce veřejně přístupné (např. na internetových stránkách obce lze nalézt adresu, telefonní, faxový a emailový kontakt). Nemusel tedy vyvíjet žádnou nadmíru vyšší aktivitu oproti situaci, kdy vlastníkem stromu by byla například nekontaktní fyzická osoba známá pouze z dostupné evidence katastru nemovitostí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: <http://www.nssoud.cz>.

Pardubice, 14. července 2020

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra v. r.
soudce